

AAN MIJN OUDERS
MERCIA VANDEPUTTE EN MAURITS DE MOOR

‘De prijs voor de ervaring van de werkelijkheid is de eenzaamheid.’

Rainer Maria Rilke

NIPPON - Vliegtuig Brussel - Tokyo

Di 9
 WO 10
 DO 11
 VR 12
 JULY 13 ZA
 14
 MA 15
 Di 16
 WO 17
 DO 18
 VR 19
 ZA 20
 R A 21
 i MA 22
 L Di 23
 P A 24
 S 25
 S 26
 27
 28
 29
 30
 31
 1
 2
 3
 AUG 4
 UST 5
 6
 7

New Star Ikebukuro Tokyo

Shinkansen

single room

down room

Shinkansen

Shinkansen

Superhotel (BETAALD!)

New Star Ikebukuro (BETAALD!)

Radisson Hotel Narita (BETAALD!)

NIPPON (BETAALD!)
 Vliegtuig Tokyo - Brussel.
 10:50

Tokyo

Kyoto

Hiroshima

Nagasaki

Matsue

Tokyo



2005/120

704060

25

20 200

NOTE PAGES

RUSSIA

Sea of Okhotsk

RUSSIA



Een immens blauwe rimpeling

Helderheid begint bij het knarsen van een sleutel die tweemaal in het slot draait en alle resterende twijfel wegneemt. Ik luister voldaan in de lege gang en voel de spanning groeien van ineens-vrij-zijn.

De trein dendert richting Brussel Luchthaven. Een twaalfjarig meisje kijkt schalks boven opa's armen. Tussen zijn nerveuze handen trilt een biografie over Nina Simone. Onverschillig wiegt de trein over de spoorader in de lome warmte van de zomervakantie.

Ik schuif aan in de rij. Het wordt avond en het wordt nacht. Mijn verstild lichaam voegt zich bij de gereserveerde slaapkamerwezens die weldra hun vlucht naar het onbekende dromen.

Brussel - Tokyo overbrugt een slordige tienduizend kilometer. Naast mij neemt een paar van middelbare leeftijd plaats. Zij klikken hun gordel vast als een erelint. De man is arts en reist tussen neus, keel en oor. Zijn oudste zoon treedt in zijn voetsporen. Ik probeer mij hem voor te stellen, de sporenzoon. Mijn verbeelding staakt boven het wolkendek. Elf uur lang raast het vliegtuig doorheen geluidsmuren van tijd en slaap. In de vroege ochtend is de vriendelijkheid bij de vrouw van de arts verdwenen. Als een lijkbleke zombie staart ze naar een actiefilm die haar zienderogen ontwricht.

Onlangs, in een interview op de radio, merkte iemand op: 'Middelmatigheid is geen optie, hou je bezig met de dingen die ertoe doen.' Maar dat is het juist, ik heb alles nodig om tot de kern door te dringen, ook middelmatigheid. Alles is vroeg of laat noodzaak.

We vliegen boven Siberië, steken de Japanse Zee over. Een zilveren stip dobbert op een immens blauwe rimpeling. Rond een langwerpige eiland verschijnt een groene rafelrand. In het midden zweven parmantig witte toefjes wolk.

Elders aankomen op dezelfde aardbol, maar anders. Waar bejaarde Japanners de passagiers een voor een opvangen, hun vingerafdrukken nemen, hun gezicht fotograferen in het blikveld van de camera. Een onjuiste verklaring afleggen wordt gerechtelijk vervolgd, staat in grote letters op de muur. Ik bevestig schriftelijk de afwezigheid van explosieven, goud en drugs in mijn bagage. Van bij de aanvang wordt het zaad van intimidatie geplant.

Langzaam vordert de rij tot de verlossende stempel op het lichtblauwe zegel verschijnt. 'This is ok.' De beambte sluit het paspoort met een zachte klap tussen sneeuw witte handschoenen, en schuift het in mijn richting. *Japan Immigration Inspector. Landing Permission 10 July 2019 - 8 October 2019. Status: Temporary Visitor. Duration: 90 days. N°1610.*

De outsider wordt geboren op het spitsuur

In het wisselkantoor spreidt een geldmagiër stapels bankbiljetten als een verschoten pauwenstaart open. In die tijdspanne telt hij ritselende waaiers van afgemeten bedragen, even ernstig zoals geld gedrukt wordt.

Ik stap op de bus waar niemand een woord zegt. Stilte van mensen onderweg deint mee en bevreedt elke hobbel, elk schakelen van versnellen of vertragen. Transport van lichaam en geest op het ritme van monotoon motorgeronk en een haperend wegdek.

De viervaksbaan naar Tokio is bezaaid met robuuste ondernemingen. Daartussen beweegt een kluwen van bruggen en wegen op betonnen pijlers. Waar begeeft een mens zich eigenlijk in wanneer hij ergens aankomt? In het vermoeiende en fascinerende ik-weet-het-niet.

Naast mij staart een veertiger naar het goudkleurig rolexhorloge aan zijn stevig polsgewricht. Hij klemt zijn benen tegen de reiskoffer, excuseert zich voor het plaatsgebrek. Onderweg valt hij hoofdwiegend in slaap. Twee knieën wiebelen ontspannen mee. In een verbeeldingsflits stapelt bagage zich op in de binnenruimte van blauwe benen terwijl spieren en beenderen uitrusten in een lege reiskoffer.

Twee zetels voor mij observeert een Japanner op rust de blauwe lucht, waar een groep witte meeuwen in glijvlucht het opkomend zonlicht doorkruisen. Hoe ouder, hoe meer charisma onder de zilvergrijze haartooi. Zijn oogleden zakken als bedachtzame luifels over elke oogbol. Prominente jukbeenderen spannen onder voorname ooglijnen. Op elkaar geperste lippen bewaren liever het stilzwijgen.

Aankomst in Tokyo Station. De bus rijdt een immens ovalen parkeerterrein op, afgeboord door een snoer van nummers. De flanerende passant valt hopeloos uit de toon wanneer honderden reizigers als mieren over eindeloze perrons migreren, zo massaal dat ik nergens ben. De outsider wordt geboren op het spitsuur.

Richting Ikibukuro gaat het verder met de metro, overvol en stil. De meerderheid staart naar zijn smartphone. Uitzonderingen lezen verticale treurwilgsluieren in kleine boekjes, sierlijker dan het horizontale leespatroon in het Westen.

Bij het verlaten van de metro tref ik aan de ingang van een monumentaal bankgebouw een kaarsrechte jongeman aan in maatpak. Zijn lange armen hangen strak naast het lichaam en volgen het lijnmotief van zijn regenjas. Hij buigt nadrukkelijk voorover in de leegte tot zijn rug een rechte hoek vormt. Een sculptuur van eerbied bevriest op het trottoir. Twintig meter verder wandelt een zakenman parmantig weg. Pas wanneer de man het rijk van de zintuigen heeft verlaten, de straathoek om, ontdooien de ledematen van de bankbediende en verdwijnt hij in het gebouw.



Het is feestdag

Waar kan ik overnachten? Ik loop hotels binnen en weer buiten. Stap uit mijn sandalen en onderhandel blootsvoets aan de receptie. Van man tot man. Ze kunnen helaas niks doen. Alles wordt geregeld via de website. Ik heb geen computer bij, trek misnoegd mijn sandalen aan en druip af.

In het Superhotel betaal ik een fiks bedrag voor één nacht, onderworpen aan de ijzeren logica van vraag en aanbod. Op de drieëntwintigste verdieping kijk ik uit over een tanende metropool. In de ijle lucht hangt een onbestemde atmosfeer. Kwetsbare anonimiteit achter glazen wanden, zover ik kan kijken.

Mijn blik valt op een woonunit, verdeeld in aquaria waarin niemand zwemt met uitzondering van een eenzame poetsvrouw. Ze voert een beheerst verdrinkingsritueel uit achter een overvloedig schuimend raam. Na elke armzwaai lijkt ze definitief opgelost. Een zonovergoten schilderij van Hopper vermengt zich met de dierlijke dreiging van een personage in ontbinding uit het gekooide universum van Bacon.

Door de weerkaatsing ontstaan uit het niets smaragdgroene miniatuurvijvertjes op transparante gevels. Ze teren langzaam weg in glanzend ivoorzwart. Het brandpunt schuift boogvormig zijn laspunt op, over de verdiepingen heen.

Welke kracht bedient die gloeiende stethoscoop die de tijd traceert? De tienduizend dingen¹ worden met evenveel aandacht aangeraakt en weer losgelaten. Belicht en beschaduwd. Ik kijk omhoog in het uitspannel. Intense leegte groeit op een bodem van drukkende afwezigheid. Maar alles is aanwezigheid. Alles!

De volgende ochtend schuif ik tweeëntwintig verdiepingen lager aan voor het ontbijt. Opgewarmde gaarkeukenkost in aluminium serveerpotten terwijl de refter volstroomt met families en groepen werknemers. Weg prestige van Superhotel, van hoogste gebouw in de omtrek. Ik duik met weerzin in de banaliteit van massaal hetzelfde doen. Van doorschuiven in lange rijen. Van dicht naast elkaar zitten, eten en wegwezen. Mijn achilleshiel van fervente eenzaamheid is lichtgeraakt. Maar daarover schuif ik vandaag een beloftevolle papieren hoed, want het is feestdag.





Ikibukuro Park

Geruisloos neemt het kind vorm aan

De jetlag speelt me parten. Ik slaapwandelen langs een ecomuseum, met hangende tuinen tot tien verdiepingen hoog, naar een uitgestrekt park dat overgaat in een kerkhof. Op een mosgroene boomtak krast een raaf de doodse stilte aan flarden.

Elke grafzerk staat apart en rechtop als een kloeke edelstenen balk, *earthquake proof*. Daarop rusten, verzameld in een huls, lange houten latten die de overledenen kalligrafisch eerbiedigen. Voor elk familielid een schamel hout, een rouwplak van gegroefd verdriet. Geclusterd vormen ze een woud van stambomen.

Terug op de asfaltweg drementelt een vijfjarig meisje in schooluniform rond haar moeder. Verveeld pulkt ze aan haar grijs rokje. De vrouw strijkt het rokje glad met vlakke hand. Het kind heeft dorst en drinkt zelfstandig van de waterfles. Ze opent haar mond ten teken dat ze genoeg heeft. Op het zebrapad probeert ze alle witte strepen met haar korte beentjes te overbruggen. Elke witte rechthoek staat voor een Japans eiland.

De wereld is één groot te ontdekken spel maar eerst wil het meisje haar behoeften vervullen. Geruisloos neemt het kind vorm aan, spelenderwijs. Al zijn de voorouders allang dood, in het diepste geheim weeft het kind in elk van ons verder aan de belofte van een waardevol leven.

Aan de overkant van het zebrapad ligt een gezellig park. Jongeren verpozen naast ouderen in de koele schaduw van een rij stokoude laurierbomen. De gevorkte stammen meanderen rond ogenblikken van lezen, slapen, rustig keuvelen of telefoneren. Een tuinman peutert als een gedreven archeoloog zeldzame onkruidplantjes los uit het perfect geschoren gazon.

Twee tieners oefenen op onderdelen van een hiphopdans en verliezen bij die ene ommezwaai telkens hun evenwicht. Peuters hollen kriskras achter elkaar aan over het open grasveld. Hun keuvelende moeders staan tevreden achter lege buggy's en kijken afwisselend naar kroost en iPhone. Het is windstil.

In de gloed van de zon lekt de tijd als een eierdooier en injecteert een dosis gelatenheid in de diepste schaduwpartijen onder de laurierkruinen. Gonzende stemmen smelten lusteloos in elkaar, ineens doorbroken door een klaterlach. Als breedgeschouderde reuzen zijn de hoge gevels klankbord voor wat zich daar beneden in alle nietigheid afspeelt op het biljartgroene gazon.



